

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden määrääminen alue- ja kuntavaaleihin 2025

KESKVLTK 13.03.2025 § 17
7/00.00.00.00/2025

Vaalilain 48 §:n mukaan kotiäänestys toimitetaan ennakoäänestyksen ajanjaksona äänestäjälle erikseen ilmoitettuna kello 9:n ja 20:n välisenä aikana.

Vaalilain 46 §:n mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakoilta kotonaan Suomessa siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen. Muu äänioikeutetun perheenjäsen ei voi äänestää kotiäänestyksen yhteydessä.

Vaalilain 55 §:n mukaan kotiäänestykseen oikeutetun on kirjallisesti tai puhelimitse ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakoilta kotonaan viimeistään tiistaina 1.4.2025 ennen kello 16 kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle. Kunnan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että äänestäjälle annetaan viipymättä kirjallisesti tai puhelimitse tieto ainakin kahden tunnin tarkkuudella siitä ajankohdasta, jolloin vaalitoimitsija saapuu hänen luokseen.

Vaalilain 17 §:n mukaan kotiäänestyksestä huolehtivat vaalitoimitsijat, jotka määrää kunnan keskusvaalilautakunta. Kunkin yksittäisen kotiäänestyksen toimittamisesta huolehtii yksi vaalitoimitsija.

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijalle ei ole vaalilaissa säädetty erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Vaalitoimitsijaksi voidaan siten määrätä tehtävään kykenevä 18 vuotta täyttänyt henkilö. Vaalilain 17 §:n mukaan ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei saa olla kotiäänestyksen vaalitoimitsijana.

Ennen vuotta 2013 tehtyä vaalilain muutosta (496/2013) kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiksi voitiin määrätä vain vaalitoimikunnan jäseniä tai varajäseniä. Estettä ei ole sille, että keskusvaalilautakunta määrää heitä edelleenkin tähän tehtävään.

Vaalilain 54 §:n mukaan kotiäänestyksen vaalitoimitsijan on huolehdittava, että hänen lisäkseen kotiäänestyksessä on läsnä äänestäjän valitsema tai hyväksymä 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka tässä tehtävässään ei toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa. Asianomaisissa vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö ei voi toimia tässä tehtävässä.

Lapsivaikutusten arviointi: Ei vaikutusta.

Valmistelija Keskusvaalilautakunnan sihteerit Piia Pekonen

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Keskusvaalilautakunta määrää vaalitoimitsijat kotiäänestykseen.

Päätös

Keskusvaalilautakunta määrää vaalitoimitsijoiksi kotiäänestykseen Petri Reimanin ja Jukka Kaasisen.